

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 32070953-610/328
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24/07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13/5/2014 tarihli ve 43452547-120.00-177470 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ'ün tarafıma tevcih ettiği 7/43137 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Bakanlığımız tarafından Ar-Ge ödenekleri her yıl, bütçe hazırlık ve uygulama süreçlerinde analiz edilerek kamu kurum ve kuruluşlarının Ar-Ge çalışmalarında kullanılmak üzere ilgili kurum bütçelerinde tefrik edilmektedir.

Merkezi yönetim bütçesinden yapılan Ar-Ge harcamaları başta Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve üniversiteler olmak üzere ilgili diğer kamu idareleri tarafından yapılmaktadır. Bu kapsamda, fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2010-2013 yılları arasında merkezi yönetim bütçesinden sırasıyla 2010 yılında 2 milyar 124 milyon TL, 2011 yılında 2 milyar 396 milyon TL, 2012 yılında 2 milyar 580 milyon TL, 2013 yılında 3 milyar 142 milyon TL Ar-Ge harcaması yapılmış olup, 2014 yılında ise merkezi yönetim bütçesine 2 milyar 802 milyon TL Ar-Ge ödeneği tefrik edilmiştir.

Bakanlığımızın ilişkili kurumu olan Kamu İhale Kurumunda, elektronik ihale projesi kapsamında Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) vasıtasıyla, 1/9/2010 tarihinden itibaren Ar-Ge çalışmaları sürdürülmektedir. Bu proje kapsamında artan rekabetle birlikte sözleşme bedellerinin yaklaşık maliyete oranı ihalelerde ortalama % 81'den %74'e gerilemiş olup, kamu alım maliyetlerinde 2011 ve 2012 yıllarında toplamda yaklaşık 3,2 milyar TL tasarruf gerçekleştiği hesaplanmaktadır. Ayrıca, projede gerçekleşen kontroller sayesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesi gereğince yükleniciden tahsil edilmesi gereken onbindebeş kurum payı gelirleri 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla 22,1 ve 25,4 milyon TL olarak gerçekleşirken, tüm ihalelerin Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP)'nda gerçekleştiği 2011 yılından itibaren Kurumun bu gelirlerinde önemli bir artış sağlanmıştır. 2013 yılında onbindebeş kurum payı gelirleri 2009 yılına göre % 124,7 artarak 49.660 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu İhale Kurumunda, Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) kapsamında 2009 yılında 598 bin TL, 2010 yılında 1 milyon 391 bin TL, 2011 yılında 5 milyon 297 bin TL, 2012 yılında 7 milyon 295 bin TL, 2013 yılında ise 8 milyon 191 bin TL Ar-Ge harcaması yapılmıştır.

Kamu İhale Kurumu Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlar (Gelir İdaresi Başkanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı (MERNİS kapsamında), Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ve Sosyal Güvenlik Kurumu) ile ortak çalışmalar yapılmıştır.

Üretimimizin ve ihracatımızın bilgi ve teknoloji yoğun, dolayısıyla katma değeri yüksek bir yapıya kavuşturulması için Ar-Ge, yenilik ve yazılım faaliyetlerine 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda yer verilen hükümler ile vergisel destek ve teşvik unsurları sağlanmıştır.

Ülkemizin katma değer zincirinde daha yukarı seviyelere taşınabilmesi amacıyla 6518 sayılı Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen 5/B maddesi ile de; Ar-Ge, yenilik ve yazılım faaliyetlerinin ticarileştirilmesine yönelik vergisel destekler getirilmiştir. Ayrıca, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımların öncelikli yatırım konusu olarak 5. Bölgeye tanınan desteklerden yararlandırılması sağlanmıştır.

Bunların yanı sıra, 2014/6400 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında faaliyette bulunan Ar-Ge merkezlerinde istihdam edilebilecek en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısının sektör ayırımı yapılmaksızın elliden, otuza indirilmesine yönelik 1/7/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere düzenleme yapılmıştır. Ar-Ge personeline 5 yıllık süre ile sağlan sigorta primi işveren hissesi desteğinin 2023 yılı sonuna kadar uzatılmasına yönelik düzenlemeye, TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısında yer verilmiştir.

Ayrıca 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun ile üniversitelerin özel sektörle ortaklık ve işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla kurulacak araştırma altyapılarının daha etkin kullanımını ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere düzenlemeler yapılmış olup, bu kapsamda Araştırma Altyapılarına vergisel destekler de getirilmiştir.

Bu gelişmeler neticesinde, Ar-Ge harcamalarının Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) içindeki payı 2002 yılında yüzde 0,53 iken, 2012 yılı itibarıyla yüzde 0,92'ye ulaşmış bulunmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı